

Zavižan - osobna karta

datum osnivanja: 1.10.1953.
osnivač: Državni hidrometeorološki zavod RH
nadmorska visina: 1594 m
zemljopisna širina: 44°49'
zemljopisna dužina: 14°59'
vrijeme mjerena: svaki sat od 4 do 14 i od 19 do 21 sat

meteorološki krug

Nacionalni park
Sjeverni Velebit

Javna ustanova Nacionalni park Sjeverni Velebit
Krasno 96, HR-53274 Krasno, Hrvatska
tel.: + + 385/(0)53/665-380
fax: + + 385/(0)53/665-390
e-mail: np.sjeverni.velebit@gst.com.hr
web: www.np-sjeverni-velebit.hr

Povijest...

Zavižan, najviša planinska meteorološka postaja u Hrvatskoj, smještena je podno vrha Vučjak, na sjevernom Velebitu.

Od svoga osnivanja, koje je 1953. godine inicirao prof. Božidar Kirigin, postaja radi bez i jednog dana prekida, a meteorološki se podaci svakodnevno, pa čak i u vrijeme jakih olujnih vjetrova, visokih snježnih nanosa ili grmljavina, šalju u Državni hidrometeorološki zavod u Zagrebu.

Meteorološka postaja smještena je u Planinarskom domu Zavižan, a meteorološki krug nalazi se u njezinoj neposrednoj blizini. Na postaji je radilo ukupno 16 motritelja, a najpoznatija je svakako obitelj Vukušić koja ovaj posao obavlja već 44 godine, kroz tri generacije.

...budućnost

Meteorološka postaja Zavižan prešla je put od klimatološke preko sinoptičke, pa sve do glavne meteorološke postaje. Kao najvažnija postaja za motrenje klime i vremena u planinskim uvjetima u Hrvatskoj, svakako zasluguje da se dalje razvije u planinski meteorološki opservatorij.

Izдавač: JU NP Sjeverni Velebit, 2006. Izvor podataka: Meteorološka monografija "Zavižan između snijega, vjetra i sunca", DHMZ i HMD, 2003;
Fotografije: Arhiv JU NP Sjeverni Velebit, Ante Vukušić, Tisak: Kerschhoffset, Zagreb

Zavižan - naj...

- ✓ najniža izmjerena temperatura: -28,6 °C (10. 02. 1956.)
- ✓ najviša izmjerena temperatura: 27,6 °C (27. 07. 1983.)
- ✓ najveća visina snijega: 320 cm (ožujak 1984.)
- ✓ najjači opaženi vjetar: 12 Bf
- ✓ najviši izmjereni tlak zraka: 855,8 hPa (17. 09. 1975.)
- ✓ najniži izmjereni tlak zraka: 797,7 hPa (02. 12. 1976.)
- ✓ najniža izmjerena relativna vlažnost zraka: 5% (studeni 1967.)
- ✓ najveća dnevna količina oborine: 155,4 mm (26. 12. 2000.)

meteorološka postaja

ZAVIŽAN

23. ožujak

Svjetski meteorološki dan

Nacionalni park
Sjeverni Velebit

Korisni linkovi:

- Državni hidrometeorološki zavod RH: <http://meteo.hr>
Hrvatsko meteorološko društvo: <http://www.meteohmd.hr>
Svjetska meteorološka organizacija: <http://www.wmo.int/wmd>

Kakva je klima?

Na meteorološkoj postaji Zavižan svakodnevno se mijere i opažaju brojni elementi - temperatura, tlak i relativna vlažnost zraka, smjer i brzina vjetra, količina i tip oborine, količina i vrsta oblaka, sijanje sunca i atmosferske pojave.

Temperatura

meteorološka kućica

Ledeni dani su oni u kojima je minimalna temperatura ispod -10°C , a topli su oni u kojima je maksimalna temperatura viša od 25°C . Zavižan je jedno od najhladnijih područja Hrvatske.

- ✓ srednja godišnja temperatura: $3,5^{\circ}\text{C}$
- ✓ najhladniji mjesec: veljača ($-4,3^{\circ}\text{C}$)
- ✓ najtoplijii mjesec: srpanj ($12,2^{\circ}\text{C}$)
- ✓ prosječan broj ledenih dana: 29 dana/god
- ✓ prosječan broj toplih dana: 2 dana/10 god

kišomjeri

isparitelj

Tlak zraka

Tlak zraka opada s porastom nadmorske visine, a taj je proces sporiji u toplom nego u hladnom zraku.

vjetar

vjetrokaz

- ✓ prosječna jačina vjetra ljeti: oko 3 Bf
- ✓ prosječna jačina vjetra zimi: oko 4 Bf
- ✓ prosječan broj dana s jakim vjetrom (6-7 Bf): 85 dana/god
- ✓ prosječan broj dana s olujnim vjetrom (> 8 Bf): 17 dana/god

Oborina

Oborinski dani su oni u kojima padne minimalno $0,1 \text{ mm} (l/m^2)$ oborine u obliku kiše ili snijega. Sjeverni Velebit ima maritim tip klime, što znači da najviše oborine ima u hladnom dijelu godine. Ipak, snijeg se može očekivati u svim mjesecima.

totalizator

- ✓ srednja godišnja količina oborine: 1899 mm
- ✓ mjesec s najviše oborine: studeni (222 mm)
- ✓ mjesec s najmanje oborine: srpanj (96 mm)
- ✓ prosječan broj dana s oborinom: 165 dana/god
- ✓ 42% oborinskih dana je sa snijegom

magla

Osunčanost

Trajanje sijanja sunca tijekom dana mjeri se heliografom.

- ✓ prosječno trajanje sijanja sunca: 4,5 sat/dan
- ✓ trajanje sijanja sunca zimi: 2-4 sata/dan
- ✓ trajanje sijanja sunca ljeti: 4-12 sata/dan

Naoblaka

Naoblaka je stupanj prekrivenosti neba oblacima, a izražava se u desetinama. Vedri dani su oni u kojima je srednja dnevna naoblaka manja od 2 desetine, a oblačni oni sa srednjom dnevnom naoblakom većom od 8 desetina.

Briga o okolišu

Zbog nepostojanja lokalnih izvora onečišćenja zavižanska meteorološka postaja je iznimno pogodno mjesto za sustavno praćenje regionalnog i daljinskog onečišćenja. Od 1978. godine uključena je u domaće i međunarodne programe praćenja kvalitete zraka i oborine. U uzorcima se mjeri količina sumpornog i dušikovog dioksida, koncentracija čestica dima te koncentracija iona i provodljivost oborine.

uzorkivač

Podaci o onečišćenju okoliša vrlo su važni i za što kvalitetnije upravljanje Nacionalnim parkom Sjeverni Velebit. Nezamjenjivu ulogu u tome ima i edukacija najmladih o važnosti meteorologije i posla koji već više od pedeset godina svaki dan predano obavljaju motritelji postaje Zavižan.

Atmosferske pojave

Atmosferske pojave su vidljive ili čujne posljedice fizikalnih promjena u atmosferi. Ovamo ubrajamo mraz, inje, rosu, maglu, tuču, sugradicu, poledicu i grmljavinu.

